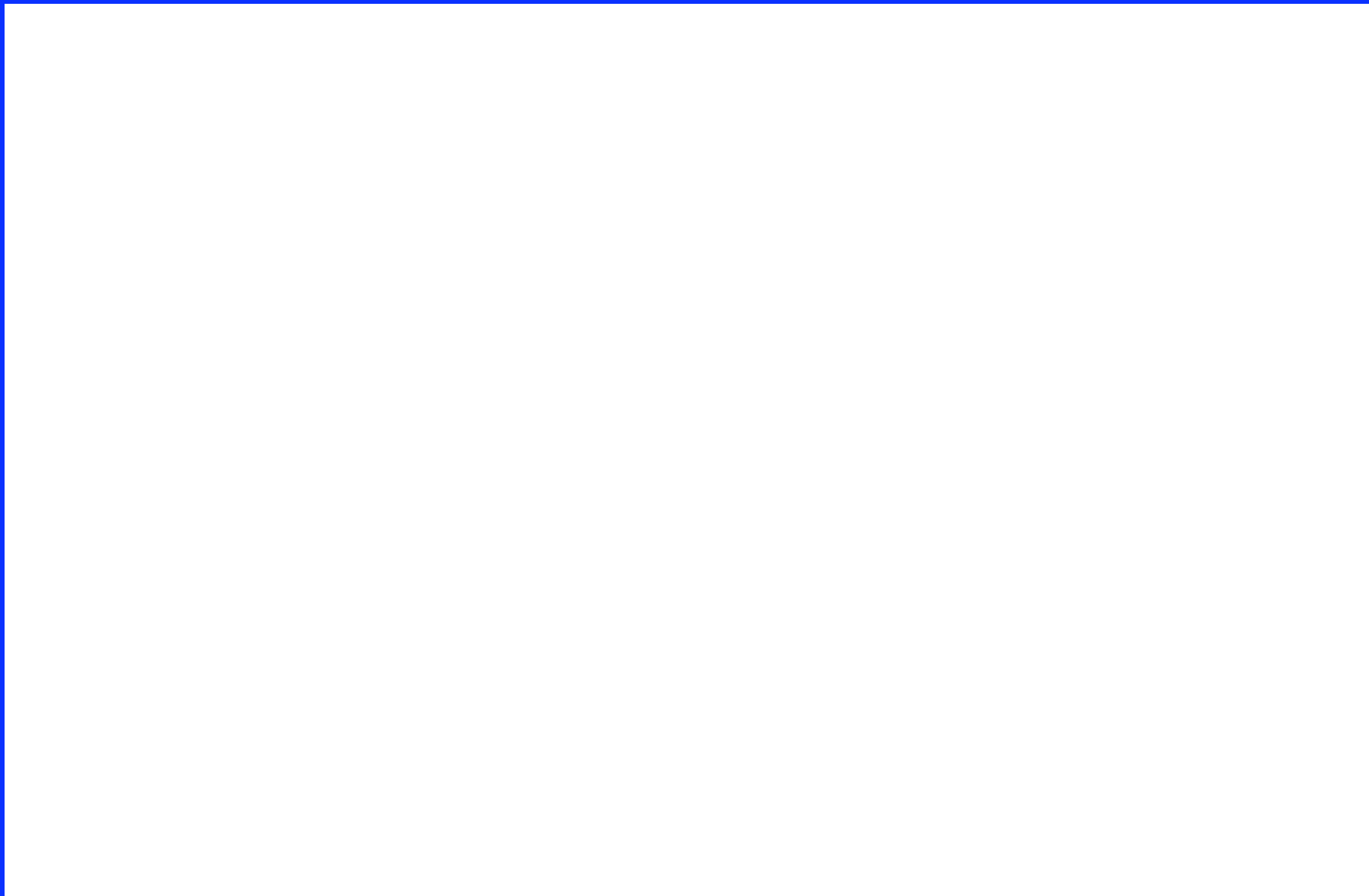

Interesse for samarbeidsprosjekter?

Eilen Arctander Vik, PhD

- 1) Miljørisikovurdering
- 2) Gravemassehåndtering

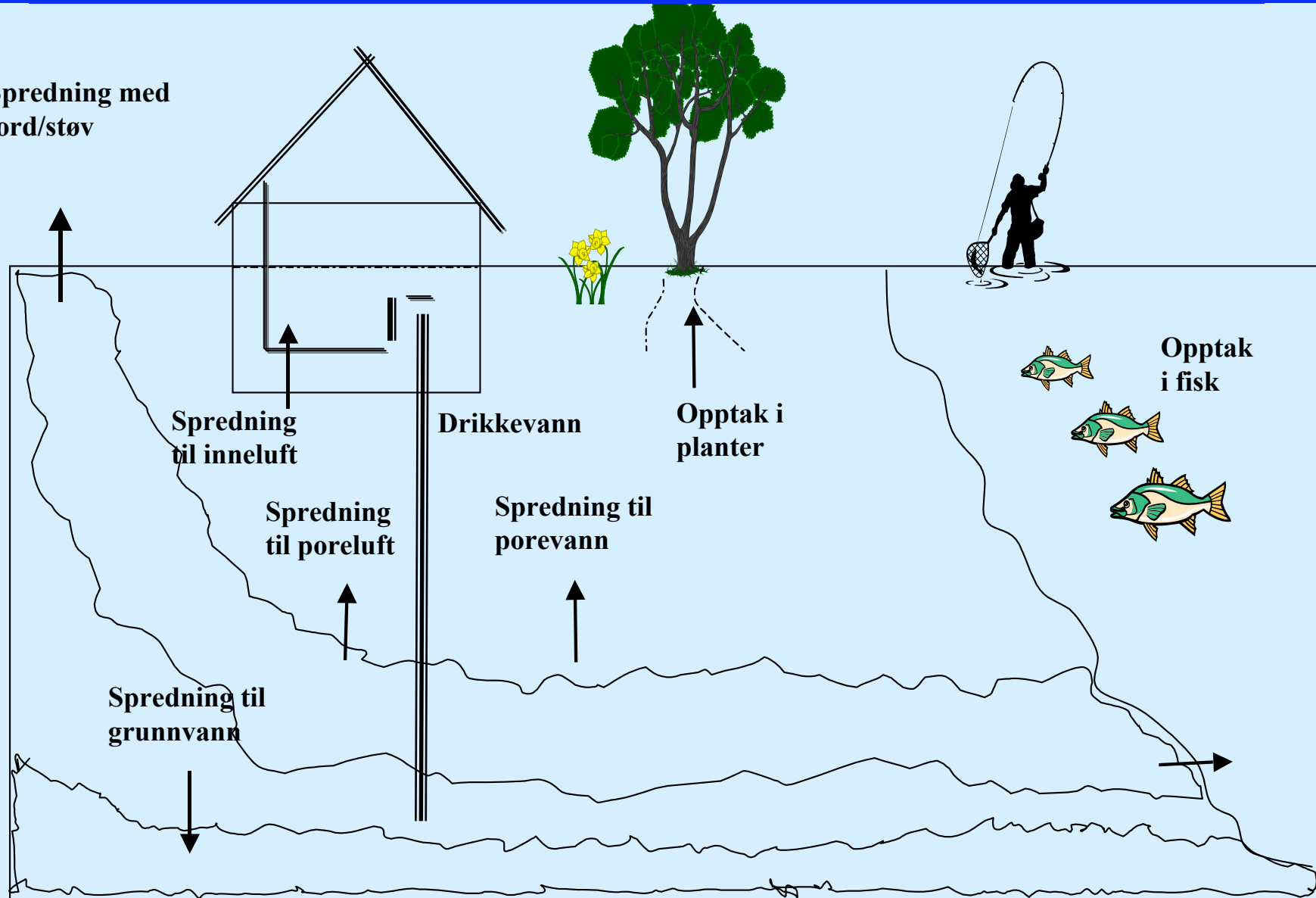
aquateam

Miljørisikovurdering

- Felles arealspesifikke retningslinjer (normverdier)
- Felles metodikk for å vurdere utlekking, spredning og effekt på miljø
- Felles retningslinjer for "ren gravemasse"

Eksponeeringsveier risikovurdering

Spredning med jord/støv

Felles arealspesifikke retningslinjer

- SFTs veiledning 99:01; inkluderer kun mest følsom arealbruk:
  - As, Ni, Cr ofte problematisk pga høye naturlige bakgrunnsverdier
  - Grunnvann utnyttes sjelden
  - Fisk som inntak bare viktig ved innsjø/sjønære eiendommer
  - Eksponeringstider/eksponeringsveier avhenger av arealbruk; ikke definert, opp til konsulent/byggherre
  - Konsulentens kunnskap og forståelse for veiledningen avgjørende for arealspesifikk resultat og SFTs godkjenning

FORSINKELSE og ULIKHET!

Planlegging-arealbruk

Stoff	Arealbruk (mg/kg ts)		
	Bolig	Bolig 1m overdekning	Næring Åpent
As	2	Ikke beregnet	20
PAH	2	1200	40
Benz	0.007	0.01	1000

Metodikk for vurdering av utlekking, spredning, effekt på miljø

- Finnes "mange" ulike utlekkingstester; ingen standard for gravemasse
- Ingen standard for vurdering av effekt på miljø (ofte utslagsgivende i arealbruksvurderinger)
- Konsulentens kunnskap og forståelse avgjørende for resultat og SFTs godkjenning

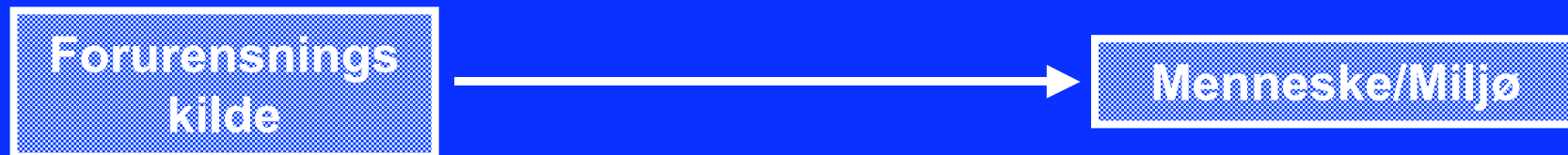
FORSINKELSE og ULIKHET!

Ubesvarte spørsmål

- ”Dilution is solution to pollution”?
  - Hvordan vurdere ”hot-spot” analyse kontra analyse av blandet masse (det som faktisk skal håndteres!)?
- Antall prøver per tonn/m³ som legges til grunn?
- Disponering av tidligere tilkjørte masser?
- Akseptable løsninger for mellomlagring/ behandling før videre utnyttelse?

Tiltakene tilpasses behovet (risikoen) og innebærer :

- Fjerning av kilden, eller
- Hindring av spredning, eller
- Hindring av eksponering

Bærekraftige disponering av forurenset masse

Avfallshierarki :

1. Gjenbruk
2. Materialgjenbruk
3. Energiutnyttelse
4. Behandling
5. Deponering

Beste miljøløsning

Dårligste miljøløsning

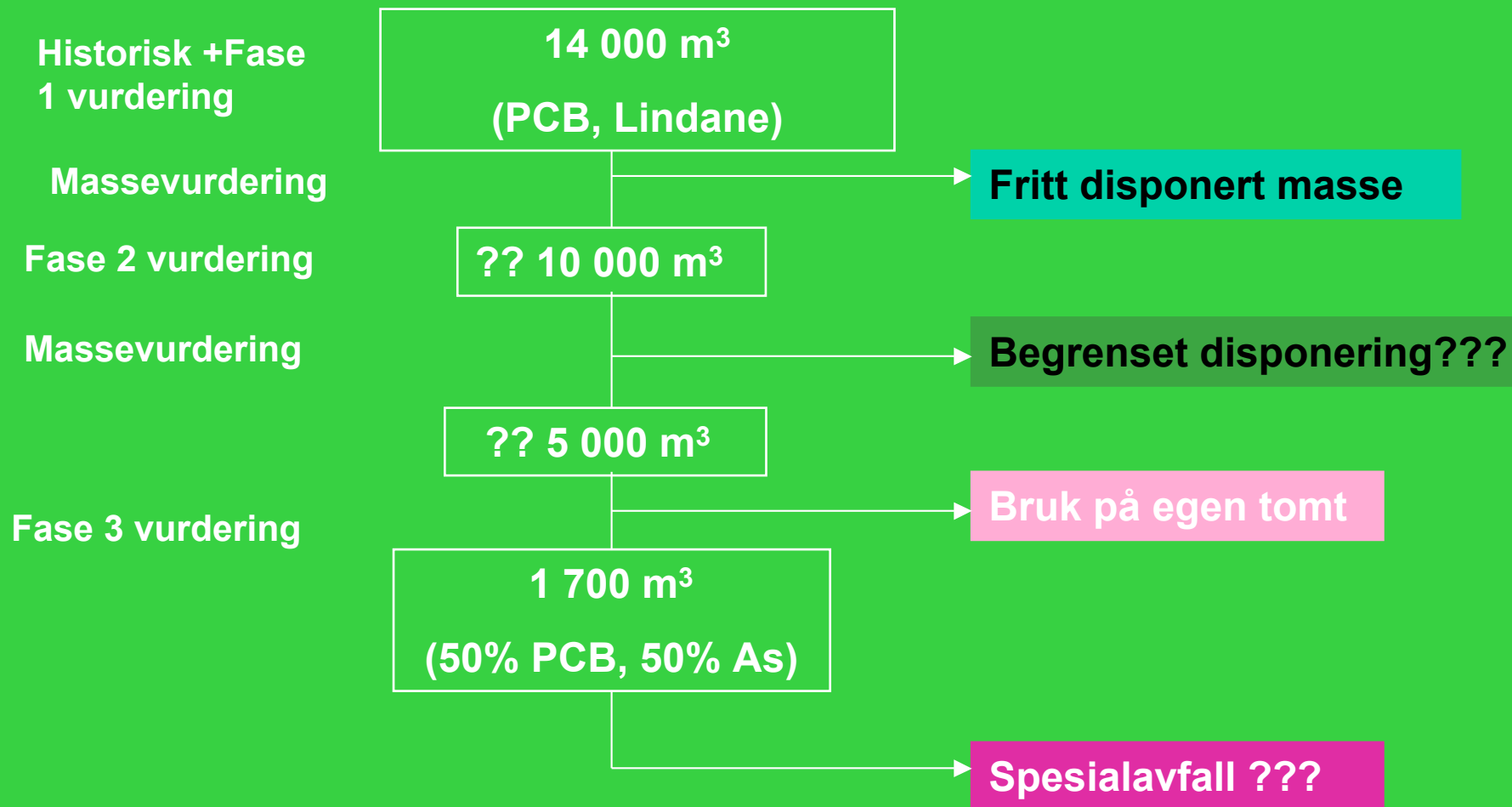
Definisjoner

- Disponering av forurenset masse – enhver løsning som inkluderer endelig håndtering (i henhold til akseptkriterier) av forurenset masse
- Gjenbruk av forurenset masse – massen kan benyttes i sin opprinnelige form
- Materialgjenvinning- massen kan etter bearbeiding benyttes som råstoff i nye produkter
- Energiutnyttelse- energien i massen gjøres tilgjengelig ved for eksempel forbrenning og dannet energi utnyttes
- Behandling- forurensningene i massen omdannes slik at de ikke lenger er skadelige for miljøet.
- Deponering- forurenset masse, restforurensning legges på kontrollert fylling/spesialdeponi

Valg av rasjonelle tiltak forutsetter integrering av

- Undersøkelser
- Arealbruksklausulering
- Flytte masse internt/eksternt
- Behandle masse internt/eksternt
- Innbinding
- Hindre avrenning
- Fremme rensing *in-situ*

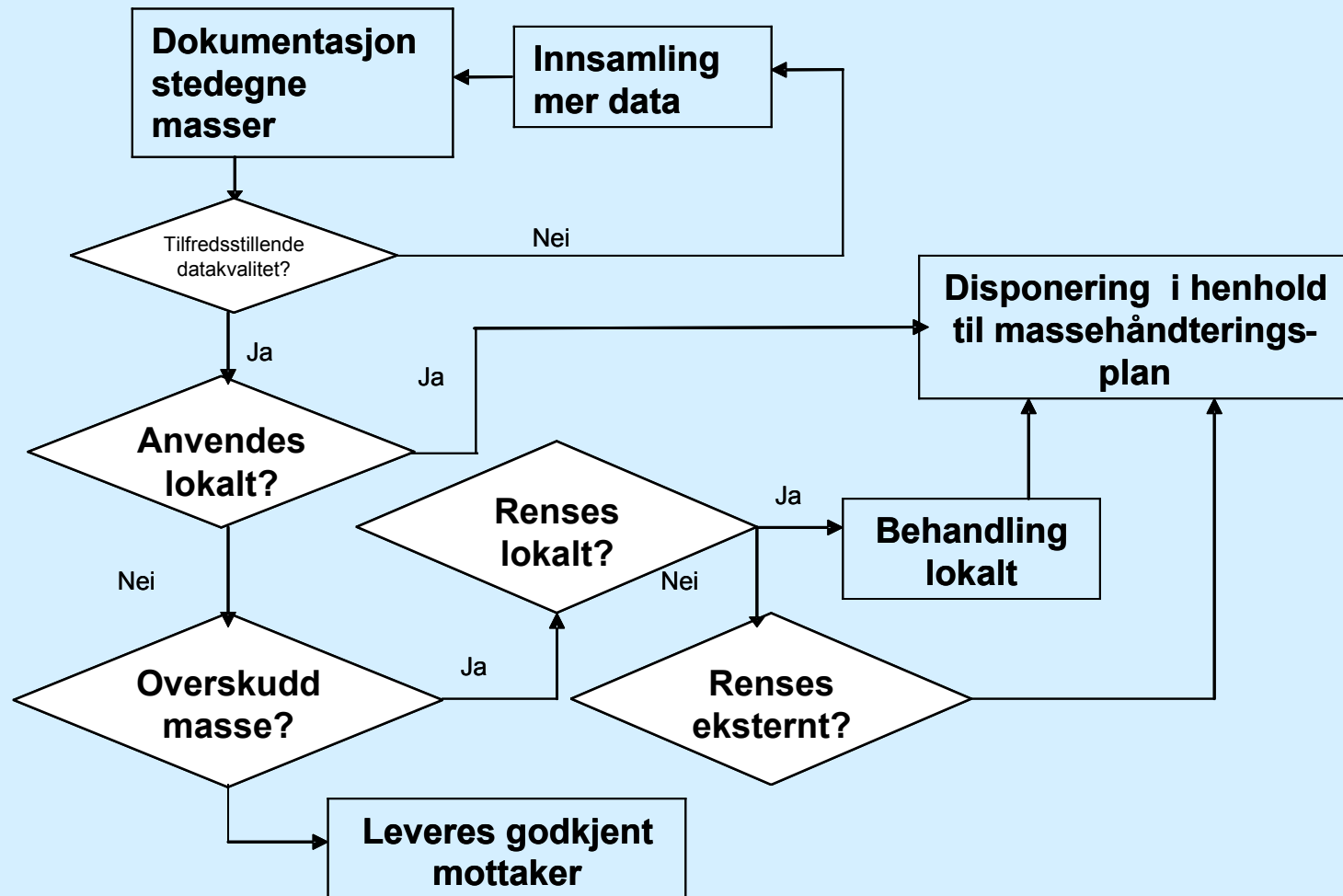
Retningslinjer vurdering av forurenset masse: risikovurdering-eksempel.

Kommentarer: Savner integrering av planlegging og massehåndtering, anslaget er meget usikkert. Sikkerheten kan med fordel bedres

Håndtering av foruenset masse

Risikovurdering masser

Gravemassehåndtering-muligheter internt/eksternt

Eksempel Fornebu

Massekategori	Mengde (m ³)	Håndtering
Totale mengde	495 000	Grovsortering
Rene masser	430 000	Fri disponering
PAH-forur.	20 000	Gjenbruk
Svakt org. forur.	30 000	Biologisk
Meget foruren.	10 000	Bortkjøring

Idè regionale samarbeidsprosjekt

- Etablering av felles løsning for håndtering av forurenset masse
  - Gjenbruk
  - Rensing
  - Sortering
  - Vasking
  - Mellomlagring
  - ”Godkjente og miljømessige akseptable mottak”
  - Undersøkelsesteknikk og godkjenningskriterier

**ENHETLIGE RUTINER og
TIDSBESPARELSER!**